

Groene Partners: een impuls aan groen in en om de stad (GIOS)

Groen biedt kansen bij het oplossen van maatschappelijke opgaven op het gebied van gezondheid/luchtkwaliteit, wonen/integratie, economie/vestigingsklimaat, sociale cohesie/zorg, obesitas/sport/bewegen en jongeren.

Maar groen is onvoldoende aanwezig in de wijken en het groen om de stad is versnipperd en vanuit de stad slecht bereikbaar. Omdat groen bijdraagt aan krachtige steden met een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving, hebben de 31 grote steden, het rijk, de provincies en maatschappelijke partijen in februari 2006 afgesproken zich te gaan inspannen om groen hoger op de agenda te krijgen. Het programma Groene Partners dat toen is opgericht geeft tot het eind 2007 een extra impuls aan groen in en om de stad (GIOS).

Het programma genereert extra politieke en bestuurlijke aandacht, richt een digitaal kennisnetwerk in, laat voorbeeldprojecten uitvoeren, organiseert leer/werkateliers en *communities of practise*. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft daarvoor een impulsbudget van circa 4 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Inrichting digitaal kennisnetwerk

In het GIOS-beleidsveld zijn al jaren veel kennis- en netwerkorganisaties actief en worden veel activiteiten georganiseerd. Maar de kennis over GIOS is versnipperd en wordt niet in samenhang, vanuit een brede kijk op GIOS, aangeboden. Daarnaast is de aanwezige kennis niet toegesneden op de specifieke problemen en werkwijze van gemeenten en provincies. Het programma Groene Partners pakt het probleem aan door in samenwerking met bestaande partijen en initiatieven een digitaal kennisnetwerk in te richten.

Community of practise en leer/werkateliers

Om de kennisuitwisseling rond GIOS te verbeteren, organiseert Groene Partners rond de voorbeeldprojecten en andere relevante thema's zogenoemde leer/werkateliers en *communities of practise*. Hierin werken groepen ervaringsdeskundigen en professionals met eenzelfde passie voor een bepaald (groen) thema, nauw

met elkaar samen. Ze leren van elkaar hoe ze met problemen en uitdagingen kunnen omgaan. Deze actieve werkwijze geeft ruimte aan vernieuwend denken en schept goede omstandigheden voor innovatie en kennisontwikkeling.

Impulsbudget voor voorbeeldprojecten

De stuurgroep Groene Partners, met vertegenwoordigers van rijk, gemeenten, provincies en maatschappelijke partijen, heeft in het kader van het impulsbudget negen innovatieve voorbeeldprojecten geselecteerd. Deze projecten laten zien wat de positieve effecten van groen zijn voor belangrijke maatschappelijke opgaven. De groene projecten zijn innovatief doordat bijvoorbeeld nauw wordt samengewerkt met 'nieuwe' partijen als zorgverzekeraars. Of doordat een verbinding wordt gemaakt met een 'nieuw' maatschappelijk thema, zoals integratie. In de voorbeeldprojecten wordt extra veel aandacht besteed aan communicatie en kennisuitwisseling, zodat andere partijen kunnen leren van de ervaringen die worden opgedaan.

Groene Partners draagt bij aan de volgende projecten

Maastricht: luchtkwaliteit, vestigingsklimaat

Project A2 Groene Stadsboulevard

Langs de stadstraverse van de A2 zijn scholen gesloten vanwege de slechte luchtkwaliteit. Maar de komende jaren wordt de verkeerssituatie aangepast (ondertunneling) en tegelijk maken woningbouwcorporaties plannen voor revitalisering van de aangrenzende wijken. Een nieuwe, groene stadsboulevard en de zogenoemde 'groene poorten' Geusselt en Europaplein kunnen de verminderde leefbaarheid in dit stadsdeel ombuigen naar een aantrekkelijk leefmilieu. Het impulsbudget wordt besteed aan leer/werkateliers voor woningbouwverenigingen, ruimtelijk ontwerpers van het projectbureau A2, provincie en gemeenten. En aan het uittekenen en uitrekenen van de aansprekende ideeën die tijdens die ateliers zijn ontstaan. Door nu extra groene kwaliteit toe te voegen kan straks weer een aantrekkelijk leefmilieu ontstaan. En door nu al met bewoners om de tafel te gaan zitten, wordt een verbinding gemaakt tussen groen en de sociale problematiek van de aangrenzende wijken.

Arnhem: leefbaarheid, vestigingsklimaat

Project Spoorhoek verticaal groen

Het beheerbudget voor wijkgroen is gekoppeld aan het aantal vierkante meters groen. In een groenarme wijk als Spoorhoek is die bijdrage dus laag. Om die vicieuze cirkel te doorbreken hebben bewoners en ondernemers de handen ineen geslagen. De uitbreiding van het groen is gezocht in het verticale vlak, dus beplanting tegen gevels van huizen en bedrijven. Deze groene aankleding is goed voor de leef- en de luchtkwaliteit en bevordert de samenwerking tussen bewoners en andere partijen in de wijk.

's-Hertogenbosch: leefbaarheid, integratie, gezondheid

Project Burgerparticipatie en herinrichting Oosterpark/Oosterplas

Een actieve groep bewoners heeft aan de wieg gestaan van het herinrichtingsplan voor het Oosterpark/Oosterplas. Ze participeren in planvorming en ontwikkeling van beheersvoorstellen. Ook gehandicapten worden actief bij het proces betrokken. Door revitalisering en ecologische verbetering van de Oosterplas ontstaat een sociaal veilig en aantrekkelijk gebied, waarbij natuurontwikkeling, het versterken van natuurbeleving en 'natuurspelen' een belangrijke plaats innemen.

Leeuwarden: jeugd, burgerparticipatie, integratie

Project 'Oer de Bonke'

De Vrijheidswijk in Leeuwarden is één van de 56 achterstandswijken in Nederland die extra aandacht krijgen. Een klein, groen gebied vlakbij de Vrijheidswijk wordt opnieuw ingericht en beter bereikbaar gemaakt. Hierbij wordt op een innovatieve manier samengewerkt met de plaatselijke bevolking, vooral met de allichtone jeugd.

Leiden: innovatieve communicatie, bewustwording

Project Leiden 'Lekker wild'

Leiden heeft geen ommeland en weinig vierkante meters groen. Toch zijn er in de stad veel bijzondere dieren en planten en zorgt het water voor veel natuurlijke verscheidenheid. Door innovatieve communicatie probeert de gemeente de mensen die in Leiden wonen en werken hiervan bewust te maken. De gemeente doet dit onder meer door de organisatie van groene evenementen.

Rotterdam: sport, cultuur

Project Groen op Zuid (Zuiderpark: Vaanweide)

Een verpauperd terrein vormt een belangrijke schakel tussen het Zuiderpark en de Valkeniersweide. Dit terrein wordt aangepakt, omdat het een belangrijke sociale functie heeft (ontmoeting, sport, integratie). Om meer mensen gebruik te laten maken van het terrein worden sportieve en culturele activiteiten georganiseerd. Daarnaast wordt direct grenzend aan het Zuiderpark een groen sport- en evenemententerrein gerealiseerd.

Utrecht: wonen, integratie

Project Groen Overvecht

In Overvecht is veel openbaar groen, maar het 'voordeurgroen' wordt als saai en anoniem ervaren en de bruikbaarheid is gering. De gemeente Utrecht richt samen met bewoners en de woningbouwcorporatie het binnenterrein en de openbare ruimte rondom de drie 10-hoogflats aan Atlas-, Centaurus- en Apollodreef opnieuw in. Door te investeren in het groen wordt het sociale klimaat verbeterd en de economische waarde vergroot.

Venlo: luchtkwaliteit, gezondheid, sport

Project Herinrichting Klingerberg

In het gebied tussen een snelweg en een woonwijk wordt groen ingezet om de luchtkwaliteit te verbeteren en voorzieningen te scheppen voor sport en spel. Het gebied is ook een ontmoetingsplek voor de wijk. Bewoners van het gebied worden intensief betrokken bij het project, waarin wordt samengewerkt met de gemeenten Nijmegen, Krefeld en Duisberg, in een 'EU-regio-interregproject'.

Zwolle: jeugd, obesitas

Project Herinrichting Park Wezenlanden

Binnenstadspark 'De Wezenlanden' is sterk verouderd en wordt gereconstrueerd. Er wordt een skatebaan aangelegd en een avontuurlijk speelterrein, een trapveld, een nieuwe wijkboerderij en een manifestatieveld. Ook wordt de toegankelijkheid verbeterd met bruggen en oversteekplekken vanuit de omringende wijken. Bij de reconstructie wordt nauw met verschillende partijen, waaronder een zorgverzekeraar, samengewerkt.

In het programma Groene Partners werken het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, samen met de 31 grote steden en de provincies om een impuls te geven aan groen in en om de stad (GIOS).